OPENBARING 14
DE GRAANOOGST EN DE WIJNOOGST
EEN BEMOEDIGING VOOR GELOVIGEN
EN EEN WAARSCHUWING VOOR ONGELOVIGEN

Inhoud

A. Openbaring 14:1-5. Het eeuwige leven....1
B. Openbaring 14:6-13. De laatste oproep tot bekering....8
(1) De eerste engel (14:6-7)....9
(2) De tweede engel (14:8)....11
(3) De derde engel (14:9-12)....13
(4) De vermaning van Johannes (14:12)....15
(5) De troost vanuit de hemel (14:13)....16
C. Openbaring 14:14-20. Het Laatste Oordeel....17
(1) De oogst bij het laatste oordeel van de rechtvaardigen (14:14-16)....17
(2) De oogst bij het laatste oordeel van de onrechtvaardigen (14:17-20)....20

In hoofdstuk 14 ziet Johannes de triomferende Kerk in de hemel voor Jezus staan. Hij ziet ook drie engelen in de lucht met belangrijke boodschappen. Uiteindelijk ziet hij Jezus op een wolk komen op de laatste oordeelsdag met een sikkel om de graanoogst en de druivenoogst binnen te halen.

A. Openbaring 14:1-5. Het eeuwige leven.

Openbaring 14:1-5 voert christenen voorbij de tijd en geeft hun een glimp van het eeuwige leven in de hemel, ná de wederkomst. De tegenwoordige geschiedenis van de wereld is tot een einde gekomen en het eeuwige leven wordt door Gods uitverkorenen genoten. Na de wederkomst van Christus zal er geen enkele persoon ontbreken uit het aantal uitverkorenen. De strijdende Kerk op de aarde is de triomferende Kerk geworden in de hemel!

14:1 En ik zag en zie, het Lam stond op de berg Sion en bij Hem honderdvierenveertigduizend mensen met op hun voorhoofd de Naam van zijn Vader geschreven.[1]

Johannes ziet een volgend visioen. Dit visioen gaat over de gebeurtenissen ná het einde van de tegenwoordige wereld.

Het Lam is Jezus Christus[2]. *In tegenstelling tot de twee beesten die aanhoudend of telkens weer uit de zee en uit de aarde omhoogkomen (onvoltooid tegenwoordige tijd in het Grieks)*

[1] Και ειδον και ιδου το αρνιον εστος (>ιστημι) (deelwoord, voltooid tegenwoordige tijd) επι το ορος Ζιων, και μετ αυτου
εκατον τεσσερακοντα τεσσαρες χιλιαδες εχουσαι το ονομα αυτου και το ονομα του πατρος αυτου γε γραμμενον (deelwoord, voltooid
tegenwoordige tijd, passief) επι των μετωπων αυτων.
[2] Johannes 1:29

(13:1,11), staat Jezus Christus vast en houdt Hij als Overwinnaar onbeweeglijk stand (voltooid tegenwoordige tijd in het Grieks)!

De berg Sion.

In het Oude Testament is de berg Sion een symbool voor:

- Gods volk in Israël[3]
- het land van Israël[4]
- de stad Jeruzalem[5]
- of zelfs de hemel, de plaats waar God woont[6] en regeert[7].
- Het is ook een symbool voor de plaats van verlossing voor het overblijfsel (de rest) die ontkomen zijn, die God geroepen heeft en die daarom Gods Naam aanroepen en behouden worden[8]. De berg Sion is een symbool voor onwankelbaarheid[9].

In het Nieuwe Testament is de berg Sion een symbool voor:

- de stad van de Levende God in de hemel: het hemelse Jeruzalem vóór de wederkomst[10],
- het nieuwe Jeruzalem dat Johannes uit de hemel ziet neerdalen op de nieuwe aarde, ná de wederkomst (21:1-2).

  God zal voor eeuwig heersen te midden van zijn volk (21:3; 22:3-5).

De berg Sion kan niet een letterlijke berg op aarde zijn, omdat Johannes een geluid uit de hemel hoort (14:2) en de mensen die zingen op de berg Sion zijn de vrijgekochten van de aarde (14:3). De berg Sion is een symbool van de hemel (14:3).

Niet alleen de oudtestamentische profetische boeken, maar ook het nieuwtestamentische boek Openbaring spreken over letterlijke werkelijkheden in termen van figuurlijke (symbolische) taal die wat deze symbolen letterlijk voorstellen verre te boven gaan.

De 144.000.

De 144.000 beschreven in Openbaring 14:1 is dezelfde groep als in Openbaring 7:4. Het is een symbool van het totale aantal gelovigen in de geschiedenis. Beiden gebruiken in het Grieks het bepaalde lidwoord: "*de* 144.000" en "*het* aantal … 144.000". In het Grieks is het duidelijk dat ze verwijzen naar dezelfde groep mensen.

Evenals al de getallen in het boek Openbaring is het getal 144.000 ook een symbool dat verwijst naar een letterlijke werkelijkheid. Het getal '3' verwijst naar de Drie-enige God. Het getal '4' verwijst naar de aarde of de wereld (4 windrichtingen). Het getal '12' (3x4)

[3] Jesaja 49:14
[4] Jesaja 51:3
[5] Jesaja 52:1-2
[6] Psalm 50:2
[7] Psalm 2:6; Micha 4:7
[8] Joël 2:32
[9] Psalm 125:1
[10] Hebreeën 12:22-24; zie 11:9-10,13-16; 13:14; Galaten 4:24-26

symboliseert Gods werk op de aarde, dat resulteert in zijn oudtestamentische volk (de 12 stammen van Israël) en zijn nieuwtestamentische volk (de 12 apostelen als fundament van de Kerk). Het getal '10' verwijst naar volledigheid op aarde en het getal '1000' (10x10x10) verwijst naar de door God bepaalde volledigheid op de aarde. Daarom is het getal '144.000' (12x12x10x10x10) een symbolische voorstelling van het absolute aantal uitverkoren gelovigen uit de oud- en de nieuwtestamentische periode, vanaf de schepping tot de vernieuwing van alle dingen[11]. Het is een even getal en drukt uit dat het getal uitverkoren gelovigen in het Nieuwe Testament in Gods ogen volkomen gelijkwaardig is aan het getal uitverkoren gelovigen in het Oude Testament[12]. Elke vorm van scheiding en competitie tussen hen is afgeschaft[13].

'Het aantal 144.000 uit alle stammen van de Israëlieten' (7:4) is een symbool voor Gods volledige volk uit alle volken op de aarde door heel de geschiedenis heen, die voorgesteld worden *aan <u>het begin</u> van hun aardse strijd* als de strijdende Kerk. Vanaf de eerste komst van Christus worden zij aangevallen door hun vijanden (gesymboliseerd door het tweede tot vierde zegel) en geteisterd door de oordelen van God over de zondige wereld (gesymboliseerd door de eerste tot zesde bazuin). Maar niettemin worden zij beschermd en bewaard door God, omdat zij door God verzegeld zijn (9:4)[14].

'De 144.000 op de berg Sion' (14:1) is dezelfde groep mensen, maar nu voorgesteld *aan <u>het einde</u> van hun aardse strijd* als de triomferende Kerk in de hemel[15] direct na de wederkomst van Christus. Door al de beproevingen (verdrukkingen, vervolgingen) en verzoekingen (verleidingen) heen en ondanks wat er met de strijdende Kerk en christenen gebeurt tussen Openbaring 8 en Openbaring 13, "is er niemand uit hen verloren gegaan"[16]! Elke gelovige in Jezus Christus is verzegeld gebleven (beschermd, ongeschonden) (7:3) en smetteloos (14:4-5). Met Jezus Christus bleven zij verborgen in God[17] en door Jezus Christus bleven zij staande samen met Hem. Vergelijk de beloften van Jezus in Johannes 5:24 en Johannes 10:27-29[18].

<u>De Naam van Jezus Christus geschreven op het voorhoofd (3:12; 22:4; zie 7:2-3; 9:4)</u> [19].

De onvoltooid tegenwoordige tijd in het Grieks benadrukt dat de Naam van Jezus Christus voortdurend op hun voorhoofd geschreven blijft staan! De Naam van God op het voorhoofd is een symbool voor eeuwigdurende bescherming als zijnde het eigendom van God en het Lam. Het merkteken garandeert dat zij dezelfde eigenschappen hebben als Jezus. Vergelijk dit met Openbaring 13:16 en 17:5.

[11] Romeinen 11:12,25-26
[12] Romeinen 10:12
[13] Johannes 10:16; Galaten 3:28; Efeze 2:14-15; 3:3-6
[14] zie Ezechiël 9:4-6
[15] de wolkenlucht, 1 Tessalonicenzen 4:17
[16] Mattheüs 24:24; Johannes 17:11-12;15-17
[17] Kolossenzen 3:3
[18] zie ook Filippenzen 1:6
[19] Ezechiël 9:4-6; Mattheüs 27:66; 2 Korinthe 1:22

14:2 En ik hoorde een geluid uit de hemel, als een geluid van vele wateren en als het geluid van een zware donderslag. En ik hoorde het geluid van citerspelers die op hun citers spelen.[20]

Johannes kon hen horen zingen en musiceren in de hemel. Het was overweldigend, als het gedonder van een voortdurend neerstortende waterval. En het was tegelijk aantrekkelijk en ontroerend, zoals van een harpspel (zie 5:8; 15:2).

14:3 En zij zongen als een nieuw lied vóór de troon, vóór de vier dieren en de ouderlingen. En niemand kon dat lied leren behalve de honderdvierenveertigduizend, die van de aarde (uit de mensen) gekocht waren.[21]

Na de eerste komst van Christus zongen de 24 oudsten als vertegenwoordigers van de Gemeente profetisch een nieuw lied (5:9-10).

Na de wederkomst van Christus zal het volle getal van Gods volk uit het Oude en het Nieuwe Testament, alle uitverkorenen, ook een nieuw lied zingen (14:3; zie 15:2-4; 19:1-7). Het nieuwe lied staat symbool voor de nieuwe ervaring van volledige, volmaakte, vreugdevolle verlossing in de laatste staat van verheerlijking.

Alle gelovigen die de verlossing van God in de volle Bijbelse betekenis ervaren, zullen dit lied kunnen zingen! Ongelovigen ervaren geen verlossing[22] en kunnen het daarom niet leren zingen.

14:4 Zij zijn het die niet met vrouwen bevlekt zijn, want zij zijn maagden. Dezen zijn het die *volhielden* het Lam te volgen waar Het ook naartoe gaat. Dezen zijn gekocht uit de mensen, *als* eerstelingen[23] voor God en het Lam[24].

<u>De maagden</u>.

Het Griekse woord ‘parthenos’ betekent meestal ‘maagd’, maar hier ‘een reine man’. *Het is geen verwijzing naar een speciale groep mannelijke arbeiders in de Kerk die het celibaat beoefenen of een speciale groep heiligen binnen de Gemeente van gelovigen. Het verwijst naar*

---

[20] και ηκουσα φωνην εκ του ουρανου ως φωνην υδατων πολλων και ως φωνην βροντης μεγαλης, και η φωνη ην ηκουσα ως κιθαρωδων (ο κιθαρωδος)(harp speler) κιθαριζοντων (κιθαριζω) εν τω κιθαραις (η κιθαρα)(harp) αυτων.

[21] και αδουσιν (>αδω)(zingen) (ως) ωδην (η ωδη)(lied) καινην ενωπιον του θρονου και ενωπιον των τεσσαρων ζωων και των πρεσβυτερων και ουδεις εδυνατο μαθειν (>μανθανω)(leren) την ωδην ει μη αι εκατον τεσσερακοντα τεσσερες χιλιαδες, οι ηγορασμενοι (>αγοραζω)(kopen, loskopen) απο της γης.

[22] Jesaja 43:11; Johannes 14:6; Handelingen 4:12

[23] Wanneer Christus ‘de eersteling’ (1 Korinthe 15:20,23) genoemd wordt, betekent het dat Hij de eerste is die uit de dood opstaat en als zodanig apart gezet (gescheiden) wordt van de rest van de mensheid die nog door de fysieke dood heen moet gaan. Hier zijn alle gelovigen apart gezet (gescheiden) van de rest van de mensheid.

[24] ουτοι εισιν οι μεταγυναικων ουκ εμολυνθησαν (>μολυνω)(aoristus passief)(verontreinigen), παρθενοι γαρ εισιν, ουτοι οι ακολουθουντες (>ακολουθεω)(volgen, een discipel van iemand zijn) τω αρνιω οπου αν υπαγω (aanvoegende wijs, onvoltooid tegenwoordige tijd). ουτοι ηγορασθησαν (>αγοραζω)(aoristus passief) απο των ανθρωπων απαρχη τω θεω και τω αρνιω.

alle gelovigen, die gereinigd zijn door het bloed van het Lam, mannelijk en vrouwelijk[25]. Het woord 'maagd' staat symbool voor trouw aan Christus alleen. 'Maagd' betekent dus geen verachting van het huwelijk als een instelling van God[26]. Het verwijst niet naar het celibaat van priesters (Grieks: presbyters = Nederlands: oudsten/ouderlingen).[27]

De honderdvierenveertigduizend.

De 144.000 zijn symbolisch "maagden die *zich niet bevlekt hebben" met fysieke of geestelijke immoraliteit*. Evenals
1 Johannes 3:6-9 bedoelt, bleven zij niet in de zonde liggen; werden zij evenals 1 Johannes 1:9 gereinigd van hun zonden. Zij worden voorgesteld als *de triomferende Kerk bij de wederkomst van Christus, de Kerk die volmaakt en smetteloos is*. Zij zijn beschermd (door de verzegeling van God) en blijven staande ondanks alle beproevingen en verzoekingen die in Openbaring 8 tot 13 voorkomen. Niet een van hen zal na al deze vervolgingen en verleidingen ontbreken. Daarom blijft hun getal compleet[28]!

Zij blijven Christus voor eeuwig trouw[29]. Omdat de context verwijst naar hun leven op de aarde, kun je het beter vertalen met: Zij *houden het vol* om het Lam te volgen waarheen dan ook.[30]

De vrijgekochten.

Het woord 'gekocht' wordt in Openbaring 5:9 uitgelegd. De vrijgekochten van de aarde die voor eeuwig vrijgekocht blijven[31] zijn gekocht en daarmee apartgezet (gescheiden) van de goddeloze mensen in de wereld. Zij zijn als bezit verkregen vanuit alle mensen op de aarde. De woorden "uit de mensen" duiden aan waarvan de vrijgekochten gescheiden zijn[32]. De aankoop (verlossing) scheidt hen in Gods ogen van de zondige wereld (14:3), van de goddeloze en onrechtvaardige mensen in deze wereld (14:4) en van de heerschappij en slavernij van de satan[33]. Christus betaalde de prijs met zijn 'bloed', dat een symbool is van het zoenoffer aan het kruis. Hij betaalde deze prijs *voor alle gelovigen* (zie 5:9; 7:14)[34]. De Goede Herder legde zijn leven af *voor zijn schapen*[35]. Daarom kunnen ook alle gelovigen dit lied van verlossing zingen. De nadruk in het lied is wat Jezus Christus, de Verlosser, voor hen gedaan heeft[36].

De eerstelingen.

[25] 2 Korinthe 11:2
[26] Genesis 2:24; Mattheüs 19:4-6
[27] 1 Timotheüs 3:2; 4:1-3
[28] zie Johannes 17:11-12,15-17
[29] "Het Lam volgen" staat in het Grieks in de onvoltooid tegenwoordige tijd. Zie Mattheüs 10:32,38; Lukas 9:23
[30] zie Johannes 12:26
[31] de voltooid tegenwoordige tijd legt de nadruk op de voortzetting van het resultaat van de vrijkoop
[32] zie 1 Korinthe 6:9-11
[33] Kolossenzen 1:13
[34] 1 Korinthe 6:20; 7:23; 1 Petrus 1:18-19; 2 Petrus 2:1
[35] Johannes 10:11
[36] zie Handelingen 14:27

In het Oude Testament worden 'de eerstelingen' van de oogst[37], van mensen[38], en van dieren[39] altijd apartgezet (gescheiden) van de andere producten van de oogst. Zij worden apartgezet om aan God te geven. Het brengen van de eerstelingen, het beste van de beginnende oogst, was een jaarlijkse verplichting van alle mensen die voor God verschenen in de tempel in Jeruzalem[40].

Niets van de oogst van het nieuwe seizoen mocht worden gebruikt, voordat de eerstelingen gepresenteerd waren[41]. De eerstelingen werden als voedsel aan de priesters en Levieten en hun huishoudingen gegeven[42]. Interessant is dat de eerstelingen op een zondag gegeven werden[43]! Israël is Gods volk, door Hem apartgezet, dat wil zeggen 'heilig'. Dit is ook de betekenis van de uitdrukking: 'de eerstelingen van de oogst'. "Israël was heilig voor de HEERE, de eersteling van zijn oogst."[44].

Alle gelovigen in Jezus Christus zijn een soort eerstelingen van alles wat God geschapen heeft[45]. Uit alles wat God geschapen heeft, zijn de christenen de enige mensen die apartgezet worden om voor eeuwig aan Hem te behoren. Wie niet bij deze eerstelingen hoort, is geen gelovige. De eerstelingen symboliseren alle uitverkorenen, het volle getal van gelovigen, een andere uitdrukking voor de 144.000. Zij vormen niet een selecte groep in de hemel, een groep superchristenen. Zij vertegenwoordigen alle gelovigen die uit de rest van de mensheid vrijgekocht zijn. Zij hebben de Naam van God op hun voorhoofd (14:1). De rest van de mensheid heeft de naam van het beest uit de zee op hun voorhoofd (13:16-17).

<u>De graanoogst en de wijnoogst</u>.

In het Nieuwe Testament worden de mensen die aan God behoren en mensen die niet aan God behoren bij het laatste oordeel dikwijls met 'een oogst' vergeleken[46]. Het 'graan' (de gelovigen) wordt geoogst en in de schuur (de hemel) bijeengebracht en het kaf of de distels en dorens worden geoogst en in het vuur van de hel geworpen[47]. Dit gebeurt ook in Openbaring 14:14-20. De eerstelingen van de mensheid/gelovigen worden geoogst en bijeengebracht om de Heere voor eeuwig toe te behoren (14:14-16). De rest van de mensheid/ongelovigen wordt geoogst en samen met de satan gestraft (14:17-20)[48].

14:5 En in hun mond is geen leugen gevonden, want zij zijn smetteloos voor de troon van God.[49]

[37] Exodus 23:19; Numeri 18:12; Deuteronomium 18:4
[38] Exodus 22:29
[39] Exodus 13:2,12,15
[40] Exodus 34:22-23,26
[41] Leviticus 23:9-14
[42] Numeri 18:12-13
[43] Leviticus 23:11. "Op de dag na de sabbat."
[44] Jeremia 2:3
[45] Jakobus 1:18
[46] Mattheüs 9:37
[47] Mattheüs 3:12; 13:30
[48] zie Mattheüs 25:41
[49] και εν τω στοματι αυτων ουχ ευρεθη (>ευρισκω)(aoristus passief) ψευδος, αμωμοι (zonder smet) εισιν.

In het Oude Testament waren eerlijkheid en reinheid vereisten om in Gods tegenwoordigheid[50] te mogen verblijven[51]. Het zijn ook de kenmerken van 'het gelovige overblijfsel' in Israël[52]. Wat er over de Messias in het Oude Testament gezegd wordt, namelijk dat er geen bedrog in zijn mond gevonden werd[53], wordt ook in het Nieuwe Testament van de 144.000 gezegd. Zij hebben niet de leugen van de satan geloofd[54] en zij lieten zich niet vangen door de propaganda van de valse profeet (13:11-15)[55]. Net als Jezus Christus zijn ook alle wedergeboren christenen smetteloos voor God[56]. Dit is Gods stempel van goedkeuring op de levens van zijn volk. Zij worden niet alleen 'christenen' genoemd, maar bezitten de gerechtigheid en heiligheid van Jezus Christus[57].

B. Openbaring 14:6-13. De laatste oproep tot bekering.

Openbaring 14:6-13 voert christenen weer wat terug in de tijd. Vlak voor het einde van de wereldgeschiedenis verschijnen er drie engelen die de mensen waarschuwen voor het laatste oordeel. Zij vliegen hoog aan de hemel zodat iedereen hen kan zien en horen. Zij roepen mensen op om zich te bekeren tot Christus.

- De eerste engel kondigt aan dat het moment van Gods laatste oordeel op het punt staat te gebeuren!
- De tweede engel kondigt aan dat de goddeloze wereld en haar verleidelijke cultuur zeker zal vallen!
- De derde engel kondigt aan dat de mensen van deze onrechtvaardige wereld moeten beseffen dat Gods toorn vreselijk zal zijn!

De aankondigingen van de drie engelen vinden chronologisch in omgekeerde volgorde plaats, omdat de nadruk ligt op de eerste – het laatste oordeel staat op het punt te gebeuren! Hij spoort mensen aan zich te bekeren voor het te laat is. Mensen moeten kiezen tussen bekering of deel krijgen aan de vreselijke val en het oordeel over de goddeloze en onrechtvaardige wereld.

Ook het boek Openbaring beschrijft de gebeurtenissen niet in chronologische volgorde.

- *De 7 secties van het boek Openbaring zijn niet chronologisch opeenvolgend, maar parallel.*
- *Openbaring 11:12 beschrijft de opstanding uit de dood, maar Openbaring 11:13 beschrijft gebeurtenissen kort daarvoor.*
- *Openbaring 14:1-5 beschrijft de eeuwige staat ná het einde van de wereld, maar Openbaring 14:6-13 beschrijft gebeurtenissen kort vóór het einde van de wereld.*

[50] in zijn heiligdom en op zijn heilige berg, Sion
[51] Psalm 15:1-5
[52] Zefanja 3:13
[53] Jesaja 53:9; 1 Petrus 2:22
[54] Johannes 8:44
[55] Mattheüs 24:24
[56] 1 Petrus 1:19
[57] 1 Korinthe 1:30

(1) De eerste engel (14:6-7)

14:6 En ik zag een andere engel, die hoog aan de hemel vloog. En hij had het eeuwige Evangelie, om *dat* te verkondigen aan hen die op de aarde wonen, en aan elke natie, stam, taal en volk.[58]

Het eeuwige Evangelie.

De eerste engel heeft een eeuwig evangelie om te verkondigen aan elk volk. Zijn boodschap is dat het uur van het laatste oordeel aangebroken is. Iedereen moet weten dat de God van de Bijbel er altijd is geweest en er altijd zal zijn. Dié God is door de mensen aan de kant gezet. Zij hielden zich voor Hem verborgen of vluchtten van Hem weg. Hij maant mensen ernstig aan om Hem te vrezen en te aanbidden voor het te laat is. Niets wat mensen tot nu toe aanbidden kan hen redden van zijn toorn. Alleen God kan hen redden! Alleen Hij is groot!

'Het eeuwige evangelie' is niet de boodschap van verlossing[59], maar *de boodschap van oordeel*. Men zou kunnen denken aan alle rampen die voor het einde de aarde zullen treffen[60]. Die boodschap kondigt aan dat de laatste oordeelsdag op het punt staat te gebeuren (14:7). De engelen roepen de mensen van de wereld op om hun denken te veranderen en zich te bekeren[61].

Voor gelovigen die in de wereld verdrukt worden en lijden is dit goed nieuws, omdat hun uiteindelijke verlossing op het punt staat te gebeuren[62]! Voor mensen die echter volharden in hun ongeloof is dit slecht nieuws, omdat hun finale veroordeling op handen is! De boodschap is 'eeuwig', omdat zowel de beloften als de dreigementen al vanaf de eerste komst van Christus werden verkondigd en nu ook uitgevoerd en vereeuwigd zullen worden.

De boodschap wordt aan allen die op de aarde wonen verkondigd.

Hoe elke natie, stam, taal en volk deze boodschap hoort, wordt niet verteld. Men zou ook kunnen denken aan de massamedia. *Christus kan alles sneller dan licht scheppen[63]; Hij kan ook sneller dan licht waarschuwen (14:6), de doden sneller dan licht doen opstaan en de nog levende mensen op de aarde (in een oogwenk) veranderen[64]. Hij kan zichzelf ook sneller dan licht aan de hele wereld openbaren bij zijn wederkomst (1:7)! God is niet afhankelijk van onze categorieën van tijd en ruimte.*

De waarschuwing met betrekking tot het laatste oordeel dat op handen is, wordt verkondigd aan mensen die op de aarde 'zitten', een symbool voor mensen op de aarde die onverschillig, onbezorgd, lusteloos, zorgeloos en onbewust van het gevaar verkeren

---

[58] Και ειδον αλλον αγγελον πετομενον (>πετομαι)(vliegen) εν μεσουρανηματι, εχοντα ευαγγελιον αιωνιον ευαγγελισαι επι τους
καθημενους επι της γης και επι παν εθνος και φυλην και γλωσσαν και λαον.

[59] Handelingen 20:24; Mattheüs 24:14

[60] Mattheüs 24:4-13

[61] zie 2 Kronieken 30:6-9; Ezechiël 18:23; 33:11; Joël 2:12-14; 1 Timotheüs 2:4

[62] zie Habakuk 3:13; Maleachi 4:1-3

[63] Psalm 33:6,9

[64] 1 Korinthe 15:52

totdat het te laat is! Het kenmerkt mensen door de eeuwen heen[65], maar vooral in de periode kort voor het laatste oordeel. Mensen worden door de aantrekkelijkheden van de wereld gefascineerd zodat zij niet beseffen dat het laatste oordeel hen bekruipt. Zij zullen onbewust van het gevaar blijven totdat het te laat is[66].

14:7 En hij zei met een luide stem: Vrees God en geef Hem eer, want het uur van zijn oordeel is gekomen. En aanbid Hem die de hemel, de aarde, de zee en de waterbronnen gemaakt heeft.[67]!

Dit zijn bevelen. God 'vrezen' betekent een diep ontzag voor Gods heiligheid hebben en tegelijk op Hem te vertrouwen. God 'eren' betekent: zijn kenmerken, woorden en daden verheerlijken. God 'aanbidden' betekent om ontzag, bewondering, overgave en toewijding in je hart aan God te bewijzen en het uit te drukken in je gebed en levensstijl. Je kunt God niet behagen door Hem in speciale godsdienstige gebouwen en op bepaalde plaatsen te aanbidden[68]. Hij wordt niet met mensenhanden of met offeranden gediend alsof Hij iets nodig zou hebben[69]. De God van de Bijbel zoekt aanbidders die Hem in geest en in waarheid aanbidden[70].

De inhoud van de boodschap is dezelfde als in Psalm 96 en 98: God komt de wereld in gerechtigheid oordelen. Vanaf het begin heeft God zijn verlossing, liefde en trouw aan mensen geopenbaard. De uiteinden van de aarde hebben het gezien[71] en heel Gods volk wordt aangespoord om dit aan andere volken te verkondigen[72].

God heeft zijn grootheid, pracht, majesteit, macht en heerlijkheid geopenbaard en mensen worden aangemaand om daarop te reageren met ontzag en overgave[73]. God regeert en Hij zal de volken in gerechtigheid en met waarheid oordelen[74]. Door heel de Bijbel heen heeft God zijn komst om zijn volk te redden en de anderen te oordelen aangekondigd[75]. Één thema in het boek Openbaring is: "De Heere komt eraan" (1:7; 22:12,20)[76]!

Het tijdstip dat God voor het laatste oordeel bepaald heeft, is aangebroken. De toekomende tijd in het Grieks van het werkwoord duidt aan dat deze gebeurtenis heel zeker zal plaatsvinden! Het feit dat iedereen die het boek Openbaring leest (1:3) dit visioen ter harte moet nemen, betekent dat het finale moment dat Jezus Christus komt om te verlossen én te oordelen voor iedereen op het punt staat te gebeuren. God houdt

---

[65] Psalm 1:1
[66] Luke 17:26-36
[67] λεγων εν φωνη μεγαλη, Φοβηθετε (>φοβεω)(gebiedende wijs, aoristus tijd) τον θεον και δοτε (>διδωμι)(gebiedende wijs, aoristus tijd) αυτω δοξαν, οτι ηλθεν η ωρα της κρισεως αυτου, και προσκυνησατε (gebiedende wijs, aoristus tijd) τω ποιησαντι (deelwoord, aoristus tijd) τον ουρανον και την γην και θαλασσαν και πηγας (η πηγη)(fontein) υδατων.
[68] Varanasi, Jeruzalem, Mekka. Zie Johannes 4:19-22
[69] Handelingen 17:24-25
[70] Johannes 4:23-24
[71] Psalm 98:2-3
[72] Psalm 96:2-3
[73] Psalm 96:8-10
[74] Psalm 96:10,13
[75] Mattheüs 13:41-42; Judas 1:14-16
[76] Zie Lukas 14:31

zich in elke generatie aan zijn beloften én zijn dreigementen. Zijn boodschap is een ‘eeuwige’ boodschap, altijd betrouwbaar en altijd toepasselijk.

Het moment van iemands dood of van Jezus’ wederkomst kan elk moment zijn. Daarom moeten wij nu al voorbereid zijn op de werkelijke ontmoeting met Hem[77]!

(2) De tweede engel (14:8)

De tweede engel kondigt de ineenstorting van het koninkrijk van de wereld aan. Voor de allerlaatste keer roept de God van de Bijbel de wereld tot stilstand en inkeer te komen.

14:8 En een andere engel volgde, die zei: Zij is gevallen, zij is gevallen[78], Babylon, de grote stad, omdat zij alle volken van de wijn van de toorn van haar hoererij heeft laten drinken (*en nu zijn ze dronken).*[79]

Babylon.

Weer eens is de toekomende tijd van het werkwoord er een aanduiding van dat deze gebeurtenis heel zeker zal plaatsvinden! De val van Babylon wordt aangekondigd alsof het al plaatsgevonden heeft om de nadruk te leggen op de absolute zekerheid van haar val. Openbaring 18:21 beschrijft haar val in oudtestamentische termen[80].

De letterlijke stad van Babylon werd door Nimrod gesticht en ontwikkelde zich in opstand tegen God[81]. Het werd gekenmerkt door het toppunt van heidense trots onder Nebukadnezar[82]. Haar hoererijen werden geëxporteerd als wijn die de volken dronken en waanzinnig maakte[83]. Babylon was de onverzoenlijke vijand van Gods volk, onder wie zij in ballingschap gingen[84]. Maar zoals de profeten voorspelden, viel Babylon letterlijk om nooit meer op te staan[85]. Tegen de eerste eeuw n.C. was Babylon al lang geen wereldmacht meer. Maar het grondgebied en de geest van Babylon werden grotendeels overgedragen aan Rome zodat ‘Babylon’ een bijnaam voor Rome werd (17:9)[86]. De symboliek in Openbaring 17 en 18 beslaat echter meer dan het Romeinse Rijk in de dagen van Johannes.

In het Oude Testament is ‘Babylon’ het symbool voor de goddeloze en onrechtvaardige beschaving[87] net zoals ‘het hemelse Jeruzalem’ het symbool is voor het gelovige en

---

[77] Spreuken 27:1; 2 Korinthe 6:1-2

[78] επεσεν (aoristus actief). De zgn. *futurist aoristus tijd* is een verleden tijd die een toekomende gebeurtenis beschrijft alsof het al plaatsgevonden had.
De bedoeling is dat deze gebeurtenis heel zeker zal plaatsvinden!

[79] Και αλλος αγγελος δευτερος ηκολουθησεν (>ακολουθεω)(aoristus actief)(volgen) λεγων, Επεσεν, επεσεν (>πιπτω)(aoristus actief)

Βαβυλων η μεγαλη, η εκ του οινου (ο οινος) του θυμου (ο θυμος) της πορνειας αυτης πεποτικεν (>ποτι ζω)(voltooid tegenwoordige tijd)(laten drinken-dronken maken) παντα τα εθνη.

[80] Jeremia 51:63-64

[81] Genesis 9:1; 10:8-12; 11:1-9

[82] Habakuk 1:6-11; 2:2-12; Daniël 4:30

[83] Jeremia 51:7

[84] Jeremia 25:8-11

[85] Jesaja 13:19-20; 21:9; 47:7,11; Jeremia 51:6-8,37,63-64; Daniël 5:30-31

[86] zie 1 Petrus 5:13

[87] Jesaja 47:12-13

rechtvaardige volk van God[88]. ‘Babylon’ werd het symbool voor de verplichte aanbidding van een menselijk heerser[89].

In het Nieuwe Testament is ‘Babylon’ evenals ‘de grote hoer’ het symbool voor de goddeloze en onrechtvaardige beschaving van de wereld (17:4-6,18). Zij staat voor *de antichristelijke wereld van de satan met haar verleidingen*, vooral die op het gebied van industrie en handel, zaken en financiën, onderwijs en recht, weelde en plezier, kunst, sport en religie (18:2-3,20,22). In het kort, *Babylon is het symbool voor de antichristelijke cultuur van de satan die verbonden is met het koninkrijk van de wereld gedurende de hele nieuwtestamentische periode vanaf de eerste komst van Christus tot zijn wederkomst*. Door middel van al deze verleidingen probeert Babylon mensen te verleiden, verliefd te maken en te verblinden zodat zij zich niet tot God keren (19:2). Babylon vertegenwoordigt de wereld met haar weelde, betovering, verdorvenheid en onzedelijkheid. Babylon is de belichaming van “de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven”. Babylon is de wereld die met haar begeerte voorbijgaat[90].

‘Hoererij’ betekent geestelijke, morele en fysieke hoererijen; handelingen die het tegenovergestelde zijn van wat God en zijn Woord bedoelen. Vergelijk dit met de wijn van de toorn van God die God onvermengd zal uitschenken voor de wereld (14:10)!

(3) De derde engel (14:9-12)

De derde engel kondigt de beloning aan voor de getrouwen. Al worden zij op de aarde verdrukt, vervolgd, gevangen en gedood, zij zullen daarna zeker mogen rusten van hun inspanningen en strijd. Hun goede werken zullen hen volgen (zie 21:24).

14:9 En een derde engel volgde hen, die met een luide stem zei: Als iemand het beest en zijn beeld *blijft* aanbidden, en het merkteken op zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt,[91]

14:10 *dan* zal hij ook drinken van de wijn van de toorn van God, die onvermengd is ingeschonken in de drinkbeker van zijn toorn en gepijnigd worden in vuur en zwavel voor het oog van de heilige engelen en van het Lam.[92]

Iemand die het beest blijft aanbidden.

De engel spreekt met een luide stem zodat hij overal op aarde gehoord kan worden. Het beest is *het beest uit de zee[93], die de antichristelijke regeringen van de satan met zijn*

[88] Jesaja 54:10-14
[89] Daniël 3:1-4
[90] 1 Johannes 2:16-17
[91] Και αλλος αγγελος τριτος ηκολουθησεν αυτοις λεγων εν φωνη μεγαλη, Ει τις προσκυνει (onvoltooid tegenwoordige tijd) το θηριον
και την εικονα αυτου, και λαμβανει (onvoltooid tegenwoordige
tijd) χαραγμα επι του μετωπου αυτου η επι την χειρα αυτου
[92] και αυτος πιεται (πινω)(toekomende
tijd)(drinken) εκ του οινου του θυμου του θεου του κεκερασμενου (>κεραννυμι)(deelwoord, voltooid
tegenwoordige tijd, passief)(vermengen) ακρατου (onvermengd,
onverdund) εν τω ποτηριω (ο ποτηριον)(drinkbeker) της οργης αυτου,
και βασανισθησεται (>βασανιζω)(toekomende tijd,
passief) εν πυρι και θειω (το θειον)(zwavel) ενωπιον αγγελων αγιων
και ενωπιον του αρνιου.
[93] *de antichrist*

vervolgingen vertegenwoordigt, vooral in de grote wereldrijken met hun koningen die elkaar opvolgen in de periode vanaf de eerste komst van Christus tot zijn wederkomst.

In het laatste oordeel zal het duidelijk worden wie mensen aanbidden. Dan zal God niet langer gedogen dat iets/iemand anders dan Hijzelf aanbeden wordt. Hij is niet de 'god' van de andere godsdiensten in de wereld, maar de God die zich in de Bijbel heeft geopenbaard, in de profeten van de Bijbel[94] en vooral in Jezus Christus[95]. Het woord 'iemand' maakt duidelijk dat het laatste oordeel zowel universeel als individueel zal zijn. Als iemand niet aan Jezus Christus behoort moet hij het vreselijke laatste oordeel van God ondergaan.

<u>De beker met wijn van de toorn van God</u>.

In het Oude Testament wordt Gods toorn voorgesteld als een glas wijn gemengd met specerijen, die de goddelozen van de aarde tot op de bodem moeten drinken[96]. In die dagen werd wijn veelal verdund met water gedronken.

Ook in het Nieuwe Testament is de beker van wijn een symbool van Gods toorn die zijn tegenstanders moeten drinken.

Vandaag aan de dag wordt Gods toorn gemengd met zijn genade en barmhartigheid. Hij laat de zon schijnen en laat het regenen ook op de goddelozen en onrechtvaardigen[97]. *Het is nu nog steeds genadetijd* en mensen worden geroepen zich te bekeren en het evangelie te geloven[98].

Maar bij het laatste oordeel wordt Gods toorn onvermengd (in volle sterkte) uitgegoten voor de goddelozen en onrechtvaardigen! Zijn beker met wijn staat gereed om gedronken te worden. Hij moet gedronken worden. *Het laatste oordeel is onvermijdelijk en onontkoombaar!* In de hel zal zijn toorn in volle sterkte gevoeld worden!

<u>Het vuur en de zwavel van de hel</u>.

Vuur veroorzaakt pijn en zwavel verstikking (19:20; 20:10,15)[99]. Brandende zwavel is een beeld voor de hel. Het tekent een werkelijkheid die erger is dan je je kunt voorstellen. Zowel lichaam als ziel (geest) zal gekweld worden met ondraaglijke pijn en angstige wanhoop[100]. De mensen die zich blijven verbinden met de goddeloze wereld zullen samen met de goddeloze wereld gestraft worden. Niemand kan ongestraft zondigen of misdaad plegen! Als iemand ervoor kiest om de satan en de goddeloze wereld te dienen, moet hij verwachten dat hij zal opdraaien voor de gevolgen.

<u>De engelen bij het laatste oordeel</u>.

In dit vers betekent het niet dat de engelen van Christus zullen genieten van de bestraffing van de goddelozen. Zij zullen erkennen dat de bestraffing volkomen

[94] Exodus 20:3-6; Deuteronomium 6:13-14; Hebreeën 1:1
[95] Johannes 1:18; Hebreeën 1:2-3
[96] Psalm 75:9; Jesaja 51:17,22; Jeremia 25:15-18,27-29
[97] Mattheüs 5:45; Handelingen 14:15-17
[98] 2 Korinthe 6:1-2; 1 Timotheüs 2:4; 2 Petrus 3:9
[99] zie Genesis 19:24; Jesaja 34:8-10; Mattheüs 13:42; Markus 9:42-48.
[100] Markus 9:48

rechtvaardig en billijk is (15:3; 16:7)[101]. De goddelozen zullen beseffen dat zij gestraft worden omdat zij Christus verworpen hebben. Het zijn hun gevoelens van schuld en schaamte en het besef dat zij de straf echt verdienen, dat het zo pijnlijk maakt. Zij hebben Jezus Christus in het openbaar niet erkend en daarom zal Christus hen ook openlijk in het laatste oordeel niet kennen[102]. *De genadetijd is dan voorbij*.

Het Lam en de engelen zijn daar getuigen van. De engelen zijn waarschijnlijk degenen die de oogst van gelovigen en de oogst van goddelozen binnenhalen.

14:11 En de rook van hun pijniging stijgt op tot in alle eeuwigheid, en zij die het beest en zijn beeld aanbidden, hebben dag en nacht geen rust, *evenmin* als iemand die het merkteken van zijn naam ontvangt.[103]

Hun bestraffing gaat voor eeuwig door[104] en hun kwelling zal niet verminderd worden. Ze blijven gescheiden van de liefdevolle en zorgzame tegenwoordigheid van God[105] en zij zullen nooit vrede hebben[106]. Telkens weer wordt de zonde, bestaande uit de aanbidding van het beest in plaats van God, genoemd om mensen aan te sporen hun denken te veranderen en zich tot God te keren.

(4) De vermaning van Johannes (14:12)

14:12 *Dit vraagt om* (NIV) volharding van de heiligen die de geboden van God en het geloof in Jezus in acht nemen (zie 13:10). [107]

Deze aansporing komt waarschijnlijk van de apostel Johannes. De bestraffing van hen die de Kerk vervolgen eindigt nooit. Dit feit zou christenen moeten aansporen om te volharden in het doen van het goede, ondanks de moeilijkheden en tegenstand. De heerschappij van alle antichristen en vooral de heerschappij van de laatste antichrist zal een angstige tijd zijn voor alle christenen (zie 12:17). De satan en zijn bondgenoten zullen er alles aan doen om hen weg van Christus en zijn Woord te houden. Daarom worden christenen opgeroepen om vol te houden op de goede weg.

(5) De troost vanuit de hemel (14:13)

14:13 En ik hoorde een stem uit de hemel tegen mij zeggen: Schrijf: Zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten van hun inspanningen, en hun werken volgen met hen.[108]

---

[101] Lukas 12:47-48

[102] Mattheüs 10:32-33

[103] και ο καπνος του βασανισμου αυτων εις αιωνας αιωνων αναβαινει (onvoltooid tegenwoordige tijd), και ουκ εχουσιν αναπαυσιν

ημερας και νυκτος, οι προσκυνουντες το θηριον και την εικονα αυτου, και ει τις λαμβανει το χαραγμα του ονοματος αυτου.

[104] Mattheüs 25:46

[105] 2 Thessalonicenzen 2:8-9

[106] Jesaja 57:20-21

[107] Ωδε η υπομονη των αγιων εστιν, οι τηρουντες τας εντολας του θεου και την πιστιν Ιησου

[108] Και ηκουσα φωνης εκ του ουρανου λεγουσης (deelwoord, onvoltooid tegenwoordige tijd, actief, genitief, vrouwelijk enkelvoud), Γραψον (>γραφω)(gebiedende wijs, aoristus tijd)(schrijven) Μακαριοι οι νεκροι οι εν κυριω αποθνησκοντες απ αρτι (nu).

De zeven zaligsprekingen in het boek Openbaring.

Deze troost komt vanuit de hemel. Er zijn zeven zaligsprekingen in het boek Openbaring (1:3; 14:13; 16:15; 19:9; 20:6; 22:7; 22:14). Het woord 'zalig' drukt vreugde en welzijn uit als gevolg van wat God schenkt. *En wat God geeft aan hen die overwinnen, neemt Hij nooit meer af!*

Sterven in de Heere.

Sterven is veelal een verschrikking voor ongelovige mensen[109], maar het is een zegen voor gelovigen. Door te sterven gaan zij het eeuwige leven in zijn volle rijkdom ervaren. Met vreugde verkeren zij dan in de tegenwoordigheid van Christus[110]. 'Van nu aan' betekent vanaf de eerste komst van Christus en zijn volbrachte verlossingswerk aan het kruis. De gelovigen in het Nieuwe Testament hebben veel meer duidelijkheid over de toestand na de dood dan de gelovigen in het Oude Testament. De zaligheid van de vrijgekochten wordt in Openbaring 2, 3, 7 en 14:1-5 beschreven en bestaat uit leven in de tegenwoordigheid van Christus. Van nu aan zien de gestorven christenen het aangezicht van Hem die voor hen gestorven is. Zij zullen Hem zien in zijn verheerlijkte en verheven menselijke natuur!

Werken die de overledene volgen.

De bemoediging komt van de Heilige Geest. De gelovigen zullen rusten van hun inspanningen: hard werk en gezwoeg en de ontberingen en het lijden, die zorgen, problemen en geestelijke afmatting veroorzaakt hebben. Zij zullen ook de beloning voor hun goede werken genieten[111]. Alles wat zij in verbondenheid met Jezus Christus gedaan hebben heeft eeuwigheidswaarde en blijft bestaan[112]. Misschien betekent dit dat je de vruchten van die goede werken mag zien en ook de reden waarom je door bepaalde moeilijkheden moest gaan. Het mooiste wat je dan van je hemelse Vader wilt horen, zul je dan te horen krijgen, en dat is: "Goed gedaan!"[113]

C. Openbaring 14:14-20. Het Laatste Oordeel.

Openbaring 14:14-20 beschrijft het einde van de tijd. Terwijl in Openbaring 14:6-13 het laatste oordeel wordt *aangekondigd*, wordt in Openbaring 14:14-20 het laatste oordeel *uitgevoerd*.

Het laatste oordeel wordt door twee oogsten voorgesteld: een graanoogst en een wijnoogst. *Johannes gebruikt de zogenaamde aoristus futurum tijd, een verleden tijd die een toekomstige gebeurtenis beschrijft alsof het al plaatsgevonden heeft. Zijn bedoeling is om de nadruk te leggen op een gebeurtenis die heel zeker gaat plaatsvinden*. De twee oogsten worden voorgesteld alsof zij al binnengehaald zijn! De oogsten van de rechtvaardigen en

---

ναι, λεγει το πνευμα, ινα αναπαησονται (toekomende tijd, passief) εκ των κοπων (ο κοπος)(inspanning, harde werk dat vermoeidheid veroorzaakt) αυτων. τα γαρ εργα αυτων ακολουθει (>ακολουθεω)(volgen) μετ αυτων.

[109] Hebreeën 2:15

[110] Lukas 23:43; 2 Korinthe 5:1-5; Filippenzen 1:23

[111] 1 Thessalonicenzen 1:3

[112] Johannes 15:5. "Zonder Mij (Jezus Christus) kunt u niets (wat blijvende waarde heeft) doen."

[113] Mattheüs 25:21,23

van de goddelozen zullen allebei op de dag van de wederkomst van Christus plaatsvinden[114], maar zij zullen op verschillende manieren binnengehaald worden[115]. Daarna worden zij naar hun verschillende bestemmingen gedragen (11:12).

(1) De oogst bij het laatste oordeel van de rechtvaardigen (14:14-16)

14:14 En ik zag, en zie, een witte wolk en op de wolk zat Iemand als een Mensenzoon met op zijn hoofd een gouden kroon en in zijn hand een scherpe sikkel.[116]

Een witte wolk.

Dit kan een symbool voor een voertuig zijn (11:12). Het kan ook een symbool voor het laatste oordeel zijn (1:7). Het wordt niet uitgelegd waaruit de wolk bestaat. Hij kan uit een ontelbaar aantal engelen bestaan (19:14)[117]. 'Wit' geeft aan dat de wolk van de hemel komt, zuiver en heilig is (10:1).

De Mensenzoon (1:13)[118].

Hij heeft dezelfde heerlijkheid als de HEERE[119]. Hij is het zichtbare Beeld van de onzichtbare God[120]. Hij is Jezus Christus. God de Vader heeft het hele oordeel overgegeven aan God de Zoon die de levenden, zowel als degenen die al gestorven zijn, zal oordelen[121]. Hij zal de Rechter zijn tijdens het laatste oordeel (20:11-15)[122].

De overwinnaarskrans[123].

Deze overwinnaarskrans op zijn hoofd was niet langer een kroon (Grieks: stefanos) van dorens[124], maar een kroon van goud in de vorm van een overwinningskrans (Grieks: stefanos). Het betekent dat Hij de overwinning aan het kruis heeft behaald (zie 6:2) en het betekent dat Hij op de laatste oordeelsdag ook zal overwinnen (14:14). Hier draagt Christus nog de krans van overwinning, maar in Openbaring 19:12 draagt Hij koninklijke kronen (Grieks: diadémata)(meervoud). Beiden zijn symbolen: de krans symboliseert overwinning en de kroon symboliseert koningschap. Maar omdat de Koning beschouwd wordt als de Overwinnaar (zie 19:11-17), is er geen groot onderscheid tussen deze twee termen. 'Goud' is een symbool voor wat hoog en verheven is en wat in verheven dienst gebruikt wordt (zie 5:8; 8:3; 21:21).

De scherpe sikkel.

---

[114] zie Lukas 17:30,34-35; Johannes 5:28-29; Handelingen 24:15
[115] zie Mattheüs 3:12; 13:30; 24:36-41; 25:46
[116]
Και ειδον, και ιδου νεγελη λευκη, και επι την νεφελην καθημενον ομοιον υιον ανθρωπου, εχων επι της κεφαλης αυτου στεφανον
χρυσουν και εν τη χειρι αυτου δρεπανον (το δρεπανον)(sikkel) οξυ (scherp)
[117] Mattheüs 24:30-31; Ezechiël 1:4,5,22,26,28
[118] Daniël 7:13
[119] Ezechiël 1:28
[120] Kolossenzen 1:15
[121] Johannes 5:22,28-29
[122] Mattheüs 25:31-46; 2 Korinthe 5:10
[123] 1 Korinthe 9:25; 2 Timotheüs 4:8
[124] Mattheüs 27:29

Een scherpe sikkel (14:14) of een scherp mes waarmee je druiventrossen afsnijdt in de vorm van een kleine sikkel (14:16) is het instrument dat bij de oogst gebruikt wordt. Het staat voor het instrument dat gebruikt wordt voor de oogst op de laatste oordeelsdag. De sikkel in de hand van Christus symboliseert dat Christus de werkelijke Maaier en Rechter is.

14:15 En een andere engel kwam uit de tempel en riep met luide stem tegen Hem die op de wolk zat: Zend *meteen* Uw sikkel en *begin* te maaien, want het uur om te maaien is nu gekomen, omdat de oogst van de aarde geheel rijp (droog) is geworden.[125]

De aankondiger van het uur om de graanoogst te maaien.

Omdat het laatste oordeel is aangebroken, komt deze engel vanuit de hemelse tempel, de plaats van Gods heilige tegenwoordigheid. De woorden 'een andere engel' tonen aan dat hij niet een van de drie vorige engelen is (14:6-13). Er wordt niet geïmpliceerd dat deze engel hoger van rang zou zijn dan Christus en daarom een bevel aan Hem kon geven. Het is een hemelse boodschapper die het uur van het laatste oordeel aankondigt. Hij roept met een luide stem zodat iedereen in het universum het zal horen. Vergelijk dit met 'een luid bazuingeschal'[126] en met de woorden: "met een geroep, met de stem van een aartsengel en met een bazuin van God"[127].

'Het uur' om te maaien duidt aan dat er een vastgesteld tijdstip voor alles is, ook voor de finale oogst[128].

De oogst van de hele aarde is rijp geworden.

Het beeld is van een oogst die groeit en droog geworden is, dat wil zeggen gedegen gerijpt is. Volgens Jezus maakt alles op aarde een proces, een ontwikkeling, een rijping door. *Alles wat nu gezien wordt, is nog niet wat het in werkelijkheid zal zijn. Ook de gelovigen en de Kerk en de ongelovigen en de goddeloze wereld gaan door een proces, een rijping. Het einde van alles komt wanneer de graanoogst en de wijnoogst volgroeid en rijp zijn.*

In Openbaring 14:14-16 wordt gesproken over de graanoogst, omdat het graan volgroeid en goudbruin geworden is als teken dat het rijp is voor de oogst. De oogst is van de eerstelingen (14:4), het volle getal van gelovigen in de geschiedenis.

In Matteüs 13:24-30,36-43 is 'het graan' een symbool voor de kinderen van het koninkrijk en 'het onkruid' een symbool voor de kinderen van de boze. 'De oogst' is een symbool voor het einde van de tijd. 'De maaiers' zijn een symbool voor de engelen die de oogst uitvoeren.

125
και αλλος αγγελος εξηλθεν εκ του ναου, κραζων εν φωνη μεγαλη τω καθημενω (>καθημαι) επι της νεφε λης, Πεμψον (gebiedende wijs,
aoristus tijd) το δρεπανον σου και θερισον (gebiedende wijs, ingressieve
aoristus), οτι ηλθεν η ωρα θερισαι (aoristus infinitief), οτι
εξηρανθη ξηραινω)(aoristus passief)(droog zijn) ο θερισμος (oogst) της γης.

126 Mattheüs 24:31

127 1 Thessalonicenzen 4:16

128 Mattheüs 24:36; Johannes 5:28-29

14:16 En Hij die op de wolk zat, zond zijn sikkel op de aarde, en de aarde werd gemaaid.[129]

Hij wierp zijn sikkel op de aarde en de aarde werd *voor eens en voor altijd* geoogst. Omdat het volle getal van gelovigen bijeengebracht was (11:11-12)[130], is ook het einde van de geschiedenis van deze tegenwoordige wereld aangebroken!

(2) De oogst bij het laatste oordeel van de onrechtvaardigen (14:17-20)

14:17 En een andere engel kwam uit de tempel, die in de hemel is, en ook hij had een scherpe sikkel.[131]

Deze engel komt uit de hemelse tempel, dat wil zeggen dat hij zijn opdracht van God ontving, die op de vooraf vastgestelde tijd uitgevoerd moest worden. In Openbaring 14:17-20 wordt gesproken over de wijnoogst. De sikkel is een symbool voor het oordeel.

14:18 En *weer* een andere engel kwam bij het altaar vandaan, en die had macht over het vuur. En hij riep met luide stem tegen hem die de scherpe sikkel had, en zei: Zend uw scherpe sikkel en oogst de trossen van de wijnstok van de aarde, want de druiven ervan zijn rijp[132].

De aankondiger van de wijnoogst.

Deze engel komt van het hemelse altaar. Denk aan Openbaring 6:9-11 en 8:3-5. Wij mogen *het laatste oordeel van de goddelozen beschouwen als Gods antwoord op de gebeden van de heiligen*.

Het laatste oordeel van de goddeloze en onrechtvaardige mensen wordt symbolisch uitgevoerd door twee engelen, een engel met een scherpe sikkel en door een die volmacht heeft over het vuur, waarschijnlijk het vuur van de hel (20:8)[133]. Het geeft aan dat mensen die de Kerk en de christenen vervolgd hebben, gestraft gaan worden.

'De wijnstok van de aarde' staat symbool voor de boze wereld, de verzameling van alle goddeloze mensen met hun verleidingen[134]. 'De druiven' staan symbool voor ongelovigen. De druiven zijn volgroeid en rijp geworden. Niet alleen het graan, maar ook de druiven hebben de piek van hun groei bereikt. *Zowel christenen als niet-christenen zijn uiteindelijk geworden wat zij altijd in essentie al waren*. Beiden bereiken hun volle getal tegelijk. Het uur voor het laatste oordeel van de rechtvaardigen en van de goddelozen is aangebroken.

129

και εβαλεν ο καθημενος επι της νεφελης το δρεπανον αυτου επι την γην, και εθερισθη (>θεριζω) (aoristus passief) η γη.

130 Mattheüs 24:30-31; Romeinen 11:25; 1 Thessalonicenzen 4:16-17)

131 Και αλλος αγγελος εξηλθεν εκ του ναου του εν τω ουρανω, εχων και αυτος δρεπανον οξυ.

132

Και αλλος αγγελος (εξηλθεν) εκ του θυσιαστηριου, (ο) εχων εξουσιαν επι του πυρος, και εφωνησεν (>φωνεω)(roepen) φωνη μεγαλη
τω εχοντι το δρεπανον το οξυ λεγων, Πεμψον (>πεμπω)(gebiedende wijs, aoristus tijd)
και τρυγησον (>τρυγαω)(gebiedende wijs. aoristus tijd) (rijpe vrucht verzamelen) τους βοτρυας (ο βοτρυς)(trossen druiven) της αμπελου (η αμπελος)(de wijnstok) της γης, οτι
ηκμασαν > ακμαζω (rijp zijn, pieken) αι σταφυλαι (η σταφυλη)(rijpe trossen druiven) αυτης.

133 zie Mattheüs 3:12; 13:41-42; 1 Korinthe 3:13-15

134 Mattheüs 13:41

14:19 En de engel zond (letterlijk: wierp) zijn sikkel op de aarde en oogstte *de druiven* van de wijnstok van de aarde, en wierp die in de grote wijnpersbak van de toorn van God.[135]

De hele wijnstok wordt in de wijnpersbak geworpen.

Vanuit Mattheüs 13:41 weten we dat niet alleen de druiventrossen (de individuele ongelovigen met hun ongelovige families en gemeenschappen), maar ook de hele wijnstok (de hele goddeloze en onrechtvaardige wereld met al haar struikelblokken) worden vernietigd! Nooit weer zal er een wijnstok zijn waaruit goddeloosheid en ongerechtigheid kan groeien! “Christus zal uit zijn Koninkrijk alle struikelblokken[136] verzamelen én hen die de wetteloosheid doen”![137]

Het vertrappen in de wijnpersbak[138] is het beeld voor het laatste oordeel. Het toont aan dat de druiven platgetrapt en uitgeperst worden, een beeld van hun uiteindelijke straf. De wijnpersbak is een groot gat in een rots met een overloop voor het druivensap. Het treden van de druiven in de wijnpersbak staat symbool voor Gods toorn tegen de goddeloosheid en ongerechtigheid in de wereld[139]. ‘De wijnstok’ met zijn sappige druiven is een beeld van de goddelozen met wie het soms heel voorspoedig gaat[140]. En ‘het graan’ met zijn droge verweerde graankorrels is een beeld van de rechtvaardigen die het soms heel moeilijk hebben.

14:20 En de wijnpersbak werd getreden buiten de stad en er kwam bloed uit de wijnpersbak, tot aan de tomen van de paarden, zestienhonderd stadiën ver.[141]

Net zoals de druiven met de voeten worden getreden, platgetrapt en uitgeperst, zo zullen de goddelozen voor eeuwig gestraft worden. Dit zal buiten de stad gebeuren, dat wil zeggen buiten het nieuwe Jeruzalem, en dus buiten de nieuwe aarde. Gods Kerk/Gemeente (het nieuwe Jeruzalem) zal geen getuige zijn van hun bestraffing. In het nieuwe Jeruzalem zal er geen vorm van goddeloosheid en ongerechtigheid zijn (21:8,27; 22:15).

Een stadie is ongeveer 200 meter. Dus 1600 stadiën is ongeveer 300 kilometer of 60 uur lopen. Evenals al de getallen in het boek Openbaring is het getal 1600 waarschijnlijk figuurlijk, maar het wordt niet uitgelegd. Het getal ‘4’ is het getal van de aarde en het getal ‘10’ is het getal van volledigheid op de aarde. Dus, het getal ‘1600’ of 4x4x10x10 is mogelijk *een symbool van Gods grondige en volledige oordeel van de hele boze wereld*.

135
και εβαλεν ο αγγελος το δρεπανον αυτου εις την γην, και ετρυγησεν την αμπελον της γης και εβαλεν εις την ληνον
(η ληνος)(wijnpers) του θυμου ττου θεου τον μεγαν.

136 Denk aan casino’s, nachtclubs, drugslaboratoria, terroristische organisaties, enz.

137 Denk aan alle mensen die bij bovengenoemde betrokken zijn.

138 Jesaja 63:1-6

139 Romeinen 1:18

140 zie Psalm 73:4-9; Lukas 16:19f; 1 Korinthe 15:19

141
και επατηθη (>πατεω)(τρεδεν, vertrappen) η ληνος εξωθεν (buiten) της πολεως, και εξηλθεν αιμα εκ της ληνου αχρι των χαλινων
(ο χαλινος) (toom) των ιππων απο σταδιων χιλιων (1000) εξακοσιων (600).

De stroom bloed is zo diep dat het lijkt alsof de paarden in het bloed zwemmen en verdrinken. ‘Paarden’ staan symbool voor de oorlog (zie 6:2f; 13:16). Het beeld laat een vreselijke oorlog zien. Het is de laatste oorlog bij de wederkomst van Christus (Armageddon), waarin Hij en zijn soldaten op witte paarden de satan en zijn bondgenoten treffen (zie 16:14; 19:14-19; 20:8). De bedoeling is om de lezers op het hart te drukken hoe ernstig het lot is van hen die voor de wereld gekozen hebben en in hun zonden volharden.